

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Основним завданням підприємства будь-якої галузі є ефективне управління господарською діяльністю, що є запорукою зростання прибутку. В умовах економіко-політичної кризи, всеохоплюючої діджиталізації та шляху нашої країни до ЄС, все більшої актуальності набуває підвищення якості інформаційно-аналітичного забезпечення, а також створення надійної системи фінансово-економічної безпеки.

Успішність суб'єкта господарювання майже завжди оцінюється у вартісному вираженні, що потребує створення надійної системи фінансово-економічної безпеки, перед якою стоять наступні основні завдання: виявлення загроз у внутрішньому та зовнішньому середовищі; вживання превентивних заходів щодо попередження збитковості суб'єкта господарювання, своєчасне виявлення ризиків та розробка заходів щодо їх усунення та запобігання у майбутньому.

Звичайно, мова йде, передусім, про середні та великі підприємства, де фінансово-економічна безпека є фундаментом стабільності та стратегії провадження діяльності, яка включає в себе різні способи та механізми, при поєднанні яких може бути утворено єдину систему захисту підприємства від зовнішніх і внутрішніх чинників.

Наразі власники підприємств мають усвідомлювати як реагувати на економічні та політичні зміни, які заходи вжити та які шляхи подолання обрати. Варто пам'ятати про внутрішні загрози, які доцільно усунути або зменшити їх вплив за допомогою розробки певної системи діючих заходів. Серед таких загроз можна виділити: неякісне управління; недостатнє інформаційно-аналітичне забезпечення; нестачу матеріальних, людських ресурсів; неефективну систему внутрішнього контролю як господарської діяльності в цілому, так і окремих господарських процесів, починаючи від виробництва продукції, закінчуючи, безпосередньо, реалізацією.

Серед способів підвищення фінансово-економічної безпеки підприємства доцільно зосередити увагу на підвищенні якості системи управління шляхом досягнення достовірності та надійності інформаційно-аналітичного забезпечення, а також надійної системи внутрішнього контролю. Запропонована система підвищення

фінансово-економічної безпеки підприємств представлена на рис. 1.

Рис. 1. Система підвищення фінансово-економічної безпеки підприємств

Наразі підприємства вимушені розраховувати лише на власні сили, ефективне управління виробничою та збутовою політиками, застосування результатів внутрішніх перевірок у плануванні діяльності, що дозволить втриматись на сучасному ринку. Управління ризиками і є одним з головних завдань системи управління підприємством.

Зауважимо, що ступінь контролю господарської діяльності визначається рівнем впливу проведених заходів на результати діяльності та їхню оцінку. Надійна, налагоджена система внутрішнього контролю сприятиме прийняттю управлінських рішень в межах окремого структурного підрозділу, а також буде інформаційним підґрунтям для здійснення внутрішнього аудиту.

Запропонована система фінансово-економічної безпеки підприємств повністю відображає специфіку діяльності тих підприємств, діяльність яких передбачає цілу низку господарських процесів: від виробництва до реалізації продукції. Так, у даному випадку, кожен конкретний процес на підприємстві передбачає певний вид контролю.

Аудит відповідності полягає у перевірці обґрунтованості списання затрат до собівартості. Аудит фінансової звітності показує важливість дотримуватися чинних нормативно-правових норм обліку та подання звітності для підприємств, а особливо тих, діяльність яких передбачає забезпечення прозорості діяльності. Аудит ефективності впливає на результативність і рентабельність, бо є можливість керувати багатьма процесами. В той же час, операційний аудит забезпечує постійне оновлення інформації, сприяє пошуку нових моделей підвищення ефективності діяльності підприємства.

Наразі власники підприємства ставлять перед системою внутрішнього контролю завдання зробити акцент саме на охопленні всіх господарських процесів підприємства, ідентифікації та оцінці ризиків, розробці заходів щодо їх усунення, і, особливо – контролю за виконанням таких заходів й прогнозуванні ймовірного повторного їх виникнення. Все це сприятиме забезпеченню фінансово-економічної безпеки підприємства, основна роль якої полягає у захисті його сталого функціонування. Отже, для успішного функціонування, підвищення конкурентоспроможності підприємства мають створити надійну систему внутрішнього контролю господарської діяльності як запоруку фінансово-економічної безпеки. Кожен крок сучасного підприємства має бути виваженим та обґрунтованим, зважаючи на те, що всі господарські операції, навіть зовсім незначні, можуть так чи інакше вплинути на його фінансово-економічну безпеку.